

AUGLÝSING

um Evrópusamning um viðurkenningu og fullnustu ákvarðana varðandi forsjá barna og endurheimt forsjár barna.

Hinn 22. júlí 1996 var aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðsins afhent fullgildingarskjal Íslands vegna Evrópusamnings um viðurkenningu og fullnustu ákvarðana varðandi forsjá barna og endurheimt forsjár barna sem gerður var í Lúxemborg 20. maí 1980. Alþingi hafði með ályktun 22. maí 1996 heimilað ríkisstjórninni að fullgilda samninginn. Samningurinn öðlast gildi að því er Ísland varðar 1. nóvember 1996.

Við afhendingu fullgildingarskjalsins voru af Íslands hálfu gerðir tveir fyrirvarar við samninginn.

Samningurinn er birtur sem fylgiskjal 1 með auglýsingu þessari og fyrirvararnir sem fylgiskjal 2.

Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utánríkisráðuneytinu, 2. ágúst 1996.

Halldór Ásgrímsson.

Helgi Ágústsson.

Fylgiskjal 1.

EVROÐUSAMNINGUR

**um viðurkenningu og fullnustu ákvarðana
varðandi forsjá barna og endurheimt
forsjár barna.**

EUROPEAN CONVENTION on Recognition and Enforcement of Decisions Concerning Custody of Children and on Restoration of Custody of Children

Aðildarríki Evrópuráðsins sem undirritað hafa þennan samning,

sem viðurkenna að í aðildarríkjum Evrópuráðsins skiptir velferð barnsins mestu máli þegar teknar skulu ákvarðanir varðandi forsjá þess,

telja að ráðstafanir, sem gerðar eru til að tryggja að ákvarðanir varðandi forsjá barns geti hlotið almennari viðurkenningu og fullnustu, muni leiða til aukinnar verndar fyrir velferð barna,

telja æskilegt, með þetta takmark í huga, að leggja áherslu á að réttur foreldra til umgengni sé eðlileg afleiðing forsjárrettar,

veita athygli vaxandi fjölda tilvika þar sem börn hafa verið flutt með ólögætum hætti yfir alþjóðleg landamæri og þeim vandkvæðum sem eru á að tryggja fullnægjandi lausn á þeim vanda sem slík tilvik valda,

vilja gera viðeigandi ráðstafanir til að unnt sé að koma forsjá, sem hefur verið rofin á geræðislegan hátt, á aftur,

eru sannfærð um að í þessu skyni sé æskilegt

The member States of the Council of Europe, signatory hereto,

Recognising that in the member States of the Council of Europe the welfare of the child is of overriding importance in reaching decisions concerning his custody;

Considering that the making of arrangements to ensure that decisions concerning the custody of a child can be more widely recognised and enforced will provide greater protection of the welfare of children;

Considering it desirable, with this end in view, to emphasise that the right of access of parents is a normal corollary to the right of custody;

Noting the increasing number of cases where children have been improperly removed across an international frontier and the difficulties of securing adequate solutions to the problems caused by such cases;

Desirous of making suitable provision to enable the custody of children which has been arbitrarily interrupted to be restored;

Convinced of the desirability of making

að gera ráðstafanir sem samrýmast mismunandi þörfum og mismunandi aðstæðum og vilja koma á samvinnu milli yfirvalda sinna um lögfræðileg álitaefni, hafa orðið ásaðtt um eftirfarandi:

1. gr.

Í samningi þessum merkir:

a. *barn* einstakling af hvaða þjóðerni sem er svo framarlega sem hann er yngri en 16 ára og hefur ekki rétt til að ráða búsetu sinni sjálfur samkvæmt lögum þess ríkis þar sem hann er búsettur eða ríkisborgari eða innlendum lögum þess ríkis sem beiðni er beint til;

b. *yfirvald* dómstól eða stjórnvald;

c. *ákvörðun varðandi forsjá* ákvörðun yfirvalds að því leyti sem hún varðar umönnun barnsins sjálfs, þar með talinn rétt til að ráða búsetu þess eða rétt til umgengni við það;

d. *ólögmætur brottflutningur* brottflutning barns yfir alþjóðleg landamæri í bága við ákvörðun varðandi forsjá þess sem hefur verið tekin og er fullnustuhæf í samningsríki. Ólögmætur brottflutningur tekur einnig til:

i. misbrests á því að skila barni aftur yfir alþjóðleg landamæri er því tímabili lýkur er njóta mátti umgengnisréttar við það eða þegar sérhverri annarri tímabundinni dvöl lýkur á öðru landsvæði en því þar sem farið er með forsjá;

ii. brottflutnings sem er lýstur ólögmætur eftir á í samræmi við 12. gr.

I. HLUTI Móttökustjórnvöld.

2. gr.

1. Hvert samningsríki skal tilnefna móttökustjórnvald til að framkvæma þau störf sem samningur þessi kveður á um.

2. Sambandsríkjum og ríkjum sem hafa fleiri en eitt réttarkerfi skal vera frjálst að tilnefna fleiri en eitt móttökustjórnvald og skulu þau ákveða valdsvið þeirra.

3. Aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðsins skal tilkynnt um allar tilnefningar samkvæmt þessari grein.

3. gr.

1. Móttökustjórnvöld samningsríkjanna skulu hafa samvinnu sín á milli og stuðla að samvinnu

arrangements for this purpose answering to different needs and different circumstances;

Desiring to establish legal co-operation between their authorities,

Have agreed as follows:

Article 1

For the purposes of this Convention:

a. *child* means a person of any nationality, so long as he is under 16 years of age and has not the right to decide on his own place of residence under the law of his habitual residence, the law of his nationality or the internal law of the State addressed;

b. *authority* means a judicial or administrative authority;

c. *decision relating to custody* means a decision of an authority in so far as it relates to the care of the person of the child, including the right to decide on the place of his residence, or to the right of access to him;

d. *improper removal* means the removal of a child across an international frontier in breach of a decision relating to his custody which has been given in a Contracting State and which is enforceable in such a State; improper removal also includes:

i. the failure to return a child across an international frontier at the end of a period of the exercise of the right of access to this child or at the end of any other temporary stay in a territory other than that where the custody is exercised;

ii. a removal which is subsequently declared unlawful within the meaning of Article 12.

PART I Central authorities

Article 2

1. Each Contracting State shall appoint a central authority to carry out the functions provided for by this Convention.

2. Federal States and States with more than one legal system shall be free to appoint more than one central authority and shall determine the extent of their competence.

3. The Secretary General of the Council of Europe shall be notified of any appointment under this Article.

Article 3

1. The central authorities of the Contracting States shall co-operate with each other and pro-

milli þar til bærra yfirvalda í ríkjum sínum. Þau skulu bregðast við svo fljótt sem nauðsyn krefur.

2. Til þess að auðvelda framkvæmd þessa samnings skulu móttökustjórnvöld samningsríkja:

a. tryggja að beiðnir um upplýsingar frá þar til bærum yfirvöldum, sem varða lagaatriði eða málsatvik mála sem eru til meðferðar, verði sendar áfram;

b. láta, samkvæmt beiðni, hvert öðru í té upplýsingar um þau lög sín sem varða forsjá barna og allar breytingar á þeim lögum;

c. tilkynna hvert öðru um öll þau vandamál sem líklegt er að komi upp við beitingu samningsins og ryðja úr vegi tálmunum fyrir beitingu hans eftir því sem unnt er.

4. gr.

1. Hver sá sem fengið hefur í samningsríki ákvörðun varðandi forsjá barns og óskar eftir að sú ákvörðun verði viðurkennd eða henni fullnægt í öðru samningsríki getur lagt beiðni þar að lútandi fyrir móttökustjórnvald í hvaða samningsríki sem er.

2. Beiðninni skulu fylgja þau skjöl sem nefnd er í 13. gr.

3. Móttökustjórnvaldið, sem fær beiðnina í hendur, skal, sé það ekki móttökustjórnvald þess ríkis sem beiðni er beint til, senda skjölin beint og án tafar til þess móttökustjórnvalds.

4. Móttökustjórnvaldið, sem fær beiðnina í hendur, getur neitað að hafa milligöngu ef augljóst er að skilyrðum þessa samnings er ekki fullnægt.

5. Móttökustjórnvaldið, sem fær beiðnina í hendur, skal skýra beiðandanum tafarlaust frá því hvernig beiðni hans miðar.

5. gr.

1. Móttökustjórnvald þess ríkis, sem beiðni er beint til, skal án tafar gera eða láta gera allar þær ráðstafanir sem það telur við eiga, ef nauðsyn krefur með því að hefja málsmeðferð fyrir þar til bærum yfirvöldum sínum, til þess að:

a. leiða í ljós hvar barnið er niðurkomið;

b. koma í veg fyrir, sérstaklega með nauðsynlegum bráðabirgðaráðstöfunum, að hagsmunir barnsins eða beiðandans bíði skaða;

c. tryggja viðurkenningu eða fullnustu ákvörðunarinnar;

d. tryggja að barnið verði afhent beiðandanum ef fullnusta nær fram að ganga;

mote co-operation between the competent authorities in their respective countries. They shall act with all necessary despatch.

2. With a view to facilitating the operation of this Convention, the central authorities of the Contracting States:

a. shall secure the transmission of requests for information coming from competent authorities and relating to legal or factual matters concerning pending proceedings;

b. shall provide each other on request with information about their law relating to the custody of children and any changes in that law;

c. shall keep each other informed of any difficulties likely to arise in applying the Convention and, as far as possible, eliminate obstacles to its application.

Article 4

1. Any person who has obtained in a Contracting State a decision relating to the custody of a child and who wishes to have that decision recognised or enforced in another Contracting State may submit an application for this purpose to the central authority in any Contracting State.

2. The application shall be accompanied by the documents mentioned in Article 13.

3. The central authority receiving the application, if it is not the central authority in the State addressed, shall send the documents directly and without delay to that central authority.

4. The central authority receiving the application may refuse to intervene where it is manifestly clear that the conditions laid down by this Convention are not satisfied.

5. The central authority receiving the application shall keep the applicant informed without delay of the progress of his application.

Article 5

1. The central authority in the State addressed shall take or cause to be taken without delay all steps which it considers to be appropriate, if necessary by instituting proceedings before its competent authorities, in order:

a. to discover the whereabouts of the child;

b. to avoid, in particular by any necessary provisional measures, prejudice to the interests of the child or of the applicant;

c. to secure the recognition or enforcement of the decision;

d. to secure the delivery of the child to the applicant where enforcement is granted;

e. tilkynna yfirvaldinu sem lagði fram beiðni um þær ráðstafanir sem hafa verið gerðar og hvaða árangur þær hafa borið.

2. Hafi móttökustjórnvald þess ríkis, sem beiðni er beint til, ástæðu til að ætla að barnið sé á landsvæði annars samningsríkis skal það senda skjölin beint og án tafar til móttöku-stjórnvalds þess ríkis.

3. Hvert samningsríki skuldbindur sig til að krefjast ekki neinnar greiðslu af beiðanda, að undanskildum kostnaði við heimflutning, vegna nokkurra aðgerða sem móttökustjórnvald þess ríkis hefur framkvæmt í hans þágu skv. 1. mgr. þessarar greinar, þar með talinn kostnaður við málsmeðferð og, ef við á, vegna aðstoðar lögfræðings.

4. Nú er viðurkenningu eða fullnustu synjað en móttökustjórnvald þess ríkis, sem beiðni er beint til, telur að rétt sé að verða við ósk beiðandans um málsmeðferð í því ríki um efnisatriði málsins og skal það þá gera það sem í valdi þess stendur til að tryggja að beiðandinn fái fyrirsvar við málsmeðferðina með ekki óhagstæðari skilyrðum en eiga við um mann sem er búsettur í því ríki og ríkisborgari þess. Í þessu skyni getur það einkum hafið málsmeðferð fyrir þar til bærum yfirvöldum sínum.

6. gr.

1. Komi ekki annað fram í sérstökum samningum sem gerðir eru milli hlutaðeigandi móttökustjórnvalda, eða leiðir af ákvæðum 3. mgr. þessarar greinar:

a. skulu tilkynningar til móttökustjórnvalds þess ríkis, sem beiðni er beint til, vera á hinu opinbera tungumáli, eða einu hinna opinberu tungumála, þess ríkis eða þýðing á það tungumál fylgja;

b. skal móttökustjórnvald þess ríkis, sem beiðni er beint til, eigi að síður samþykkja að tilkynningar séu á ensku eða frönsku eða að þýðing á annað hvort þessara tungumála fylgi.

2. Tilkynningar frá móttökustjórnvaldi þess ríkis, sem beiðni er beint til, þar með taldar niðurstöður kannana sem framkvæmdar hafa verið, mega vera á hinu opinbera tungumáli, eða á einu hinna opinberu tungumála, þess ríkis eða á ensku eða frönsku.

3. Samningsríki getur að öllu leyti, eða að hluta, gert fyrirvara við ákvæði b-liðar 1. mgr. þessarar greinar. Þegar samningsríki hefur gert slíkan fyrirvara getur sérhver annað samningsríki einnig beitt honum gagnvart því ríki.

e. to inform the requesting authority of the measures taken and their results.

2. Where the central authority in the State addressed has reason to believe that the child is in the territory of another Contracting State it shall send the documents directly and without delay to the central authority of that State.

3. With the exception of the cost of repatriation, each Contracting State undertakes not to claim any payment from an applicant in respect of any measures taken under paragraph 1 of this Article by the central authority of that State on the applicant's behalf, including the costs of proceedings and, where applicable, the costs incurred by the assistance of a lawyer.

4. If recognition or enforcement is refused, and if the central authority of the State addressed considers that it should comply with a request by the applicant to bring in that State proceedings concerning the substance of the case, that authority shall use its best endeavours to secure the representation of the applicant in the proceedings under conditions no less favourable than those available to a person who is resident in and a national of that State and for this purpose it may, in particular, institute proceedings before its competent authorities.

Article 6

1. Subject to any special agreements made between the central authorities concerned and to the provisions of paragraph 3 of this Article:

a. communications to the central authority of the State addressed shall be made in the official language or in one of the official languages of that State or be accompanied by a translation into that language;

b. the central authority of the State addressed shall nevertheless accept communications made in English or in French or accompanied by a translation into one of these languages.

2. Communications coming from the central authority of the State addressed, including the results of enquiries carried out, may be made in the official language or one of the official languages of that State or in English or French.

3. A Contracting State may exclude wholly or partly the provisions of paragraph 1.b of this Article. When a Contracting State has made this reservation any other Contracting State may also apply the reservation in respect of that State.

II. HLUTI

Viðurkenning og fullnusta ákvarðana og endurheimt forsjár barna.

7. gr.

Viðurkenna skal ákvörðun varðandi forsjá sem tekin er í samningsríki og sé hún fullnustuhæf í upphafsríkinu skal vera unnt að fullnægja henni í öllum öðrum samningsríkjum.

8. gr.

1. Sé um ólögmatan brottflutning að ræða skal móttökustjórnvald í því ríki, sem beiðni er beint til, þegar hlutast til um að gerðar verði ráðstafanir til að forsjá barnsins verði endurheimt ef:

a. barnið og foreldrar þess voru á þeim tíma er málsmeðferðin hófst í því ríki þar sem ákvörðunin var tekin, eða þegar hinn ólögmati brottflutningur átti sér stað hafi hann átt sér stað áður, einungis ríkisborgarar þess ríkis, og barnið var búsett á landsvæði þess ríkis og

b. beiðni um endurheimt var lögð fyrir móttökustjórnvald innan sex mánaða frá þeim degi er hinn ólögmati brottflutningur átti sér stað.

2. Ef ekki er unnt, samkvæmt lögum þess ríkis sem beiðni er beint til, að fullnægja fyrirælum 1. mgr. þessarar greinar nema með því að leita til dómstóla skulu engar þær synjunarástæður, sem tilgreindar eru í þessum samningi, eiga við um málsmeðferðina fyrir dómi.

3. Þegar gerður hefur verið samningur, sem staðfestur hefur verið af þar til bæru yfirvaldi, milli þess aðila sem fer með forsjá barnsins og annars aðila um að heimila hinum síðarnefnda umgengnisrétt og barninu, sem farið hefur verið með úr landi, hefur ekki verið skilað í lok hins umsamda tímabils til þess sem fer með forsjána skal forsjá barnsins komið á aftur í samræmi við b-lið 1. mgr. og 2. mgr. þessarar greinar. Hið sama skal gilda hafi þar til bært yfirvald tekið ákvörðun sem veitir aðila sem ekki fer með forsjá barnsins þennan rétt.

9. gr.

1. Er ólögmatan brottflutningur hefur átt sér stað og beiðni hefur verið lögð fram hjá móttökustjórnvaldi innan sex mánaða frá brottflutningsdegi, en 8. gr. á þó ekki við, má aðeins synja um viðurkenningu og fullnustu ef:

a. ákvörðun hefur verið tekin að fjarstöddum varnaaðila eða fyrirvarsmanni hans og varnar-

PART II

Recognition and enforcement of decisions and restoration of custody of children

Article 7

A decision relating to custody given in a Contracting State shall be recognised and, where it is enforceable in the State of origin, made enforceable in every other Contracting State.

Article 8

1. In the case of an improper removal, the central authority of the State addressed shall cause steps to be taken forthwith to restore the custody of the child where:

a. at the time of the institution of the proceedings in the State where the decision was given or at the time of the improper removal, if earlier, the child and his parents had as their sole nationality the nationality of that State and the child had his habitual residence in the territory of that State, and

b. a request for the restoration was made to a central authority within a period of six months from the date of the improper removal.

2. If, in accordance with the law of the State addressed, the requirements of paragraph 1 of this Article cannot be complied with without recourse to a judicial authority, none of the grounds of refusal specified in this Convention shall apply to the judicial proceedings.

3. Where there is an agreement officially confirmed by a competent authority between the person having the custody of the child and another person to allow the other person a right of access, and the child, having been taken abroad, has not been restored at the end of the agreed period to the person having the custody, custody of the child shall be restored in accordance with paragraphs 1.b and 2 of this Article. The same shall apply in the case of a decision of the competent authority granting such a right to a person who has not the custody of the child.

Article 9

1. In cases of improper removal, other than those dealt with in Article 8, in which an application has been made to a central authority within a period of six months from the date of the removal, recognition and enforcement may be refused only if:

a. in the case of a decision given in the absence of the defendant or his legal represen-

aðila var ekki réttilega birt skjal það sem markaði upphaf málsmeðferðar eða samsvarandi skjal í tæka tíð til að gera honum kleift að undirbúa vörn sína, en þó getur synjun um viðurkenningu eða fullnustu ekki byggst á slíkum misbresti á birtingu ef henni varð ekki við komið vegna þess að varnaraðili leyndi dvalarstað sínum fyrir þeim sem hóf málsmeðferðina í upphafsríkinu;

b. ákvörðun hefur verið tekin að fjarstöddum varnaraðila eða fyrirsvarsmanni hans og valdbarni þess yfirvalds, sem tók ákvörðunina, var ekki byggð á:

i. búsetu varnaraðila, eða

ii. síðasta stað þar sem foreldrar barnsins höfðu sameiginlega búsetu, enda sé að minnsta kosti annað foreldranna enn búsett á sama stað, eða

iii. búsetu barnsins;

c. ákvörðunin er ósamrýmanleg ákvörðun varðandi forsjá sem varð fullnustuhæf í því ríki, sem beiðni er beint er til, áður en barnið var flutt á brott, nema barnið hafi verið búsett í því ríki, sem lagði fram beiðni, í eitt ár áður en það var flutt á brott.

2. Ákvæði 1. mgr. þessarar greinar skulu einnig gilda þótt ekki hafi verið lögð fram beiðni við móttökustjórnvald, enda sé óskað viðurkenningar eða fullnustu innan sex mánaða frá þeim degi er hinn ólögsmæti brottflutningur átti sér stað.

3. Aldrei má endurskoða erlendu ákvörðunina að því er efni hennar varðar.

10. gr.

1. Í öðrum tilvikum en þeim sem 8. og 9. gr. taka til má eigi aðeins synja um viðurkenningu og fullnustu af þeim ástæðum sem í 9. gr. greinir heldur einnig af einhverri eftirtalinna ástæðna:

a. ef talið er að afleiðingar ákvörðunarinnar séu augljóslega ósamrýmanlegar grundvallarreglum laga um fjölskyldur og börn í því ríki sem beiðni er beint til;

b. ef talið er vegna breyttra aðstæðna, þar með talið vegna þess tíma sem liðinn er en þó ekki eingöngu vegna aðsetursskipta barnsins eftir ólögsmætan brottflutning, að afleiðingar hinnar upphaflegu ákvörðunar séu augljóslega ekki lengur í samræmi við það sem barninu er fyrir bestu;

c. ef barnið var á þeim tíma er málsmeðferðin hófst í upphafsríkinu;

tative, the defendant was not duly served with the document which instituted the proceedings or an equivalent document in sufficient time to enable him to arrange his defence; but such a failure to effect service cannot constitute a ground for refusing recognition or enforcement where service was not effected because the defendant had concealed his whereabouts from the person who instituted the proceedings in the State of origin;

b. in the case of a decision given in the absence of the defendant or his legal representative, the competence of the authority giving the decision was not founded:

i. on the habitual residence of the defendant, or

ii. on the last common habitual residence of the child's parents, at least one parents being still habitually resident there, or

iii. on the habitual residence of the child;

c. the decision is incompatible with a decision relating to custody which became enforceable in the State addressed before the removal of the child, unless the child has had his habitual residence in the territory of the requesting State for one year before his removal.

2. Where no application has been made to a central authority, the provisions of paragraph 1 of this Article shall apply equally, if recognition and enforcement are requested within six months from the date of the improper removal.

3. In no circumstances may the foreign decision be reviewed as to its substance.

Article 10

1. In cases other than those covered by Articles 8 and 9, recognition and enforcement may be refused not only on the grounds provided for in Article 9 but also on any of the following grounds:

a. if it is found that the effects of the decision are manifestly incompatible with the fundamental principles of the law relating to the family and children in the State addressed;

b. if it is found that by reason of a change in the circumstances including the passage of time but not including a mere change in the residence of the child after an improper removal, the effects of the original decision are manifestly no longer in accordance with the welfare of the child;

c. if at the time when the proceedings were instituted in the State of origin:

i. ríkisborgari þess ríkis sem beiðni er beint til eða búsett þar og ekkert slíkt samband var við upphafsríkið;

ii. bæði ríkisborgari upphafsríkisins og þess ríkis, sem beiðni er beint til, og búsett í því ríki sem beiðni er beint til;

d. ef ákvörðunin er ósamrýmanleg ákvörðun sem tekin hefur verið í því ríki sem beiðni er beint til eða sem er unnt að fullnægja í því ríki eftir að hún var tekin í þriðja ríkinu, að aflokinni málsmeðferð sem hófst áður en beiðni um viðurkenningu eða fullnustu var lögð fram, enda sé synjunin í samræmi við það sem barninu er fyrir bestu.

2. Í sömu tilvikum má fresta málsmeðferð til viðurkenningar eða fullnustu af einhverri eftirtalinna ástæðna:

a. ef endurskoðun upphaflegu ákvörðunarinnar er hafin með venjulegum hætti;

b. ef málsmeðferð varðandi forsjá barnsins, sem hófst áður en málsmeðferðin hófst í upphafsríkinu, stendur yfir í því ríki sem beiðni er beint til;

c. ef önnur ákvörðun varðandi forsjá barnsins er til fullnustu eða annarrar meðferðar varðandi viðurkenningu á þeirri ákvörðun.

11. gr.

1. Ákvarðanir um umgengnisrétt og ákvæði í ákvörðunum varðandi forsjá sem fjalla um umgengnisrétt skulu viðurkennd og þeim fullnægt með sömu skilmálum og gilda um aðrar ákvarðanir varðandi forsjá.

2. Þar til bær yfirvöld í því ríki, sem beiðni er beint til, geta þó sett skilyrði fyrir því að umgengni komist á og ákveðið hvernig henni skuli hagað, sérstaklega að teknu tilliti til þeirra skuldbindinga sem aðilar hafa tekist á hendur um þetta efni.

3. Hafi ekki verið tekin ákvörðun um umgengnisréttinn eða hafi viðurkenningu eða fullnustu á ákvörðuninni varðandi forsjá verið synjað getur móttökustjórnvald þess ríkis, sem beiðni er beint til, leitað til þar til bærra yfirvalda sinna um ákvörðun um umgengnisrétt ef sá sem krefst umgengnisréttar óskar þess.

12. gr.

Hafi ekki verið tekin fullnustuhæf ákvörðun í samningsríki varðandi forsjá barns á þeim tíma er það var flutt á brott yfir alþjóðleg landamæri skulu ákvæði þessa samnings gilda um allar

i. the child was a national of the State addressed or was habitually resident there and no such connection existed with the State of origin;

ii. the child was a national both of the State of origin and of the State addressed and was habitually resident in the State addressed;

d. if the decision is incompatible with a decision given in the State addressed or enforceable in that State after being given in a third State, pursuant to proceedings begun before the submission of the request for recognition or enforcement, and if the refusal is in accordance with the welfare of the child.

2. In the same cases, proceedings for recognition or enforcement may be adjourned on any of the following grounds:

a. if an ordinary form of review of the original decision has been commenced;

b. if proceedings relating to the custody of the child, commenced before the proceedings in the State of origin were instituted, are pending in the State addressed;

c. if another decision concerning the custody of the child is the subject of proceedings for enforcement or of any other proceedings concerning the recognition of the decision.

Article 11

1. Decisions on rights of access and provisions of decisions relating to custody which deal with the right of access shall be recognised and enforced subject to the same conditions as other decisions relating to custody.

2. However, the competent authority of the State addressed may fix the conditions for the implementation and exercise of the right of access taking into account, in particular, undertakings given by the parties on this matter.

3. Where no decision on the right of access has been taken or where recognition or enforcement of the decision relating to custody is refused, the central authority of the State addressed may apply to its competent authorities for a decision on the right of access, if the person claiming a right of access so requests.

Article 12

Where, at the time of the removal of a child across an international frontier, there is no enforceable decision given in a Contracting State relating to his custody, the provisions of this

síðari ákvarðanir varðandi forsjá þess sem lýsa brottflutning þess ólögmætan og teknar eru í samningsríki að ósk einhvers þess aðila sem hagsmunna hefur að gæta.

III. HLOTI Málsmeðferð.

13. gr.

1. Beiðni um viðurkenningu eða fullnustu ákvörðunar varðandi forsjá í öðru samningsríki skal fylgja:

a. skjal sem veitir móttökustjórnvaldi þess ríkis, sem beiðni er beint til, umboð til að koma fram fyrir hönd beiðandans eða til að skipa annan fyrirvarsmann til þess;

b. endurrit ákvörðunarinnar sem fullnægir nauðsynlegum skilyrðum um trúverðugleika;

c. skjal sem staðfestir að varnaraðila hafi réttilega verið birt skjal það sem markaði upphaf málsmeðferðar eða samsvarandi skjal, ef ákvörðun hefur verið tekin að fjarstöddum varnaraðila eða löglegum fyrirvarsmanni hans;

d. ef við á, skjal sem staðfestir að ákvörðunin sé fullnustuhæf samkvæmt lögum upphafsríkisins;

e. ef unnt er, greinargerð sem gefur til kynna hvar barnið sé niðurkomið eða líklega niðurkomið í því ríki sem beiðni er beint til;

f. tillögur um hvernig endurheimta skuli forsjá barnsins.

2. Þeim skjölum er að framan greinir skal, þar sem þörf krefur, fylgja þýðing samkvæmt ákvæðum 6. gr.

14. gr.

Sérhvert samningsríki skal beita einfaldri og hraðri málsmeðferð til viðurkenningar og fullnustu á ákvörðunum varðandi forsjá barns. Í því skyni skal það tryggja að beiðni um fullnustu megi leggja fram með einfaldri umsókn.

15. gr.

1. Áður en hlutaðeigandi yfirvald í því ríki, sem beiðni er beint til, tekur ákvörðun skv. b-lið 1. mgr. 10. gr.:

a. skal það ganga úr skugga um hver afstaða barnsins sé, nema það sé óraunhæft sérstaklega með hliðsjón af aldri þess og þroska; og

b. getur það óskað eftir því að allar viðeigandi kannanir verði gerðar.

Convention shall apply to any subsequent decision, relating to the custody of that child and declaring the removal to be unlawful, given in a Contracting State at the request of any interested person.

PART III Procedure

Article 13

1. A request for recognition or enforcement in another Contracting State of a decision relating to custody shall be accompanied by:

a. a document authorising the central authority of the State addressed to act on behalf of the applicant or to designate another representative for that purpose;

b. a copy of the decision which satisfies the necessary conditions of authenticity;

c. in the case of a decision given in the absence of the defendant or his legal representative, a document which establishes that the defendant was duly served with the document which instituted the proceedings or an equivalent document;

d. if applicable, any document which establishes that, in accordance with the law of the State of origin, the decision is enforceable;

e. if possible, a statement indicating the whereabouts or likely whereabouts of the child in the State addressed;

f. proposals as to how the custody of the child should be restored.

2. The documents mentioned above shall, where necessary, be accompanied by a translation according to the provisions laid down in Article 6.

Article 14

Each Contracting State shall apply a simple and expeditious procedure for recognition and enforcement of decisions relating to the custody of a child. To that end it shall ensure that a request for enforcement may be lodged by simple application.

Article 15

1. Before reaching a decision under paragraph 1.b of Article 10, the authority concerned in the State addressed:

a. shall ascertain the child's views unless this is impracticable having regard in particular to his age and understanding; and

b. may request that any appropriate enquiries be carried out.

2. Kostnaður af könnunum í samningsríki skal greiddur af yfirvöldum þess ríkis þar sem þær eru gerðar.

Beiðni um könnun og niðurstöður hennar má senda hlutaðeigandi yfirvaldi fyrir milligöngu móttökustjórnvalda.

16. gr.

Ekki má krefjast opinberrar staðfestingar eða sambærilegra formsatriða vegna þessa samnings.

IV. HLUTI
Fyrirvarar.

17. gr.

1. Samningsríki getur gert fyrirvara þess efnis að í tilvikum, sem 8. og 9. gr. eða önnur hvor þeirra greina taka til, megi synja um viðurkenningu og fullnustu ákvarðana varðandi forsjá af þeim ástæðum sem í 10. gr. greinir og sem gera má nánari grein fyrir í fyrirvaranum.

2. Synja má um viðurkenningu og fullnustu á ákvörðunum, er teknar hafa verið í samningsríki sem gert hefur fyrirvara skv. 1. mgr. þessarar greinar, í sérhverju öðru samningsríki af einhverjum þeim ástæðum sem sá fyrirvari tekur til.

18. gr.

Samningsríki getur gert fyrirvara um að það skuli vera óbundið af ákvæðum 12. gr. Ákvæði samnings þessa skulu ekki gilda um ákvarðanir skv. 12. gr. sem hafa verið teknar í samningsríki sem gert hefur slíkan fyrirvara.

V. HLUTI
Aðrir samningar.

19. gr.

Samningur þessi skal ekki koma í veg fyrir að beita megi öðrum alþjóðasamningi sem er í gildi milli upphafsríkisins og þess ríkis sem beiðni er beint til eða öðrum lögum síðarnefnda ríkisins, sem ekki eiga rót sína að rekja til alþjóðlegs samkomulags, til þess að ná fram viðurkenningu eða fullnustu ákvörðunar.

20. gr.

1. Samningur þessi skal ekki hafa áhrif á neinar skuldbindingar sem samningsríki getur haft gagnvart ríki, sem ekki er samningsríki, samkvæmt alþjóðasamningi er fjallar um efni sem samningur þessi tekur til.

2. The cost of enquiries in any Contracting State shall be met by the authorities of the State where they are carried out.

Requests for enquiries and the results of enquiries may be sent to the authority concerned through the central authorities.

Article 16

For the purposes of this Convention, no legalisation or any like formality may be required.

PART IV
Reservations

Article 17

1. A Contracting State may make a reservation that, in cases covered by Articles 8 and 9 or either of these Articles, recognition and enforcement of decisions relating to custody may be refused on such of the grounds provided under Article 10 as may be specified in the reservation.

2. Recognition and enforcement of decisions given in a Contracting State which has made the reservation provided for in paragraph 1 of this Article may be refused in any other Contracting State on any of the additional grounds referred to in that reservation.

Article 18

A Contracting State may make a reservation that it shall not be bound by the provisions of Article 12. The provisions of this Convention shall not apply to decisions referred to in Article 12 which have been given in a Contracting State which has made such a reservation.

PART V
Other instruments

Article 19

This Convention shall not exclude the possibility of relying on any other international instrument in force between the State of origin and the State addressed or on any other law of the State addressed not derived from an international agreement for the purpose of obtaining recognition or enforcement of a decision.

Article 20

1. This Convention shall not affect any obligations which a Contracting State may have towards a non-contracting State under an international instrument dealing with matters governed by this Convention.

2. Hafi tvö eða fleiri samningsríki lögfest samræmda löggjöf varðandi forsjá barna, eða komið á sérstakri tilhögun á viðurkenningu eða fullnustu ákvarðana á þessu sviði, eða eigi þau eftir að gera það í framtíðinni, er þeim frjálst að beita þeim lögum eða þeirri tilhögun sín á milli í stað samningsins eða einhvers hluta hans. Til þess að notfæra sér þetta ákvæði skulu ríkin tilkynna aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðsins ákvörðun sína. Einnig skal tilkynna um sérhverja breytingu eða afturköllun á slíkri ákvörðun.

VI. HLUTI Lokaákvæði.

21. gr.

Samningur þessi skal liggja frammi til undirritunar af hálfu aðildarríkja Evrópuráðsins. Hann er háður fullgildingu, staðfestingu eða samþykki. Skjölum um fullgildingu, staðfestingu eða samþykki skal koma í vörslu hjá aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðsins.

22. gr.

1. Samningur þessi öðlast gildi fyrsta dag þess mánaðar sem hefst eftir að liðnir eru þrír mánuðir frá þeim degi er þrjú aðildarríki Evrópuráðsins hafa lýst yfir samþykki sínu til að vera bundin af samningnum í samræmi við ákvæði 21. gr.

2. Gagnvart aðildarríki, sem lýsir síðar yfir samþykki sínu til að verða bundið af samningnum, skal hann öðlast gildi fyrsta dag þess mánaðar sem hefst eftir að liðnir eru þrír mánuðir frá þeim degi er skjali um fullgildingu, staðfestingu eða samþykki var komið í vörslu.

23. gr.

1. Er samningur þessi hefur öðlast gildi getur ráðherranefnd Evrópuráðsins boðið ríki, sem ekki á aðild að ráðinu, aðild að samningnum. Skal það gert með meirihlutaákvörðun skv. d-lið 20. gr. stofnskrárinnar og með samhljóða atkvæðum fulltrúa þeirra samningsríkja sem rétt eiga til setu í nefndinni.

2. Gagnvart ríki, sem þannig öðlast aðild að samningnum, skal hann öðlast gildi fyrsta dag þess mánaðar sem hefst eftir að liðnir eru þrír mánuðir frá þeim degi er aðildarskjali var komið í vörslu hjá aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðsins.

2. When two or more Contracting States have enacted uniform laws in relation to custody of children or created a special system of recognition or enforcement of decisions in this field, or if they should do so in the future, they shall be free to apply, between themselves, those laws or that system in place of this Convention or any part of it. In order to avail themselves of this provision the States shall notify their decision to the Secretary General of the Council of Europe. Any alteration or revocation of this decision must also be notified.

PART VI Final clauses

Article 21

This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe. It is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 22

1. This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which three member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Convention in accordance with the provisions of Article 21.

2. In respect of any member State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 23

1. After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may invite any State not a member of the Council to accede to this Convention, by a decision taken by the majority provided for by Article 20.d of the Statute and by the unanimous vote of the representatives of the Contracting States entitled to sit on the Committee.

2. In respect of any acceding State, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

24. gr.

1. Við undirritun eða afhendingu skjals þess um fullgildingu, staðfestingu, samþykki eða aðild getur ríki tilgreint það eða þau landsvæði sem samningur þessi skal taka til.

2. Ríki getur hvenær sem er síðar, með yfirlýsingu til aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðsins, fært gildi samningsins út til sérhvers annars landsvæðis sem tilgreint er í yfirlýsingunni. Samningurinn öðlast gildi gagnvart slíku landsvæði fyrsta dag þess mánaðar sem hefst eftir að liðnir eru þrír mánuðir frá þeim degi er aðalframkvæmdastjórinn tekur við slíkri yfirlýsingu.

3. Yfirlýsingar, sem gefnar eru skv. 1. og 2. mgr., má afturkalla með tilliti til hvaða landsvæðis sem þar er tilgreint með tilkynningu til aðalframkvæmdastjórans. Afturköllunin öðlast gildi fyrsta dag þess mánaðar sem hefst eftir að liðnir eru sex mánuðir frá þeim degi er aðalframkvæmdastjórinn tekur við slíkri tilkynningu.

25. gr.

1. Ríki, sem skiptist í tvo eða fleiri landshluta þar sem mismunandi réttarkerfi gilda um forsjá barna og um viðurkenningu og fullnustu ákvarðana varðandi forsjá, getur, við undirritun eða afhendingu skjals þess um fullgildingu, staðfestingu, samþykki eða aðild, lýst því yfir að samningur þessi skuli taka til allra landshluta þess eða eins eða fleiri þeirra.

2. Ríki, sem þetta á við um, getur hvenær sem er síðar, með yfirlýsingu til aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðsins, fært gildi samningsins út til sérhvers annars landshluta sem tilgreindur er í yfirlýsingunni. Samningurinn öðlast gildi gagnvart slíkum landshluta fyrsta dag þess mánaðar sem hefst eftir að liðnir eru þrír mánuðir frá þeim degi er aðalframkvæmdastjórinn tekur við slíkri yfirlýsingu.

3. Yfirlýsingar, sem gefnar eru skv. 1. og 2. mgr., má afturkalla með tilliti til hvaða landshluta sem þar er tilgreindur með tilkynningu til aðalframkvæmdastjórans. Afturköllunin öðlast gildi fyrsta dag þess mánaðar sem hefst eftir að liðnir eru sex mánuðir frá þeim degi er aðalframkvæmdastjórinn tekur við slíkri tilkynningu.

Article 24

1. Any State may at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2. Any State may at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt by the Secretary General of such declaration.

3. Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 25

1. A State which has two or more territorial units in which different systems of law apply in matters of custody of children and of recognition and enforcement of decisions relating to custody may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, declare that this Convention shall apply to all its territorial units or to one or more of them.

2. Such a State may at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territorial unit specified in the declaration. In respect of such territorial unit the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt by the Secretary General of such declaration.

3. Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territorial unit specified in such declaration, be withdrawn by notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

26. gr.

1. Hvað snertir ríki sem hefur tvö eða fleiri réttarkerfi í forsjármálum með staðbundið gildissvið:

a. skal litið svo á að með tilvísun til laga þess ríkis þar sem maður er búsettur eða ríkisborgari sé átt við það réttarkerfi sem gildandi reglur í því ríki segja til um að eigi við eða, séu engar síkar reglur fyrir hendi, það réttarkerfi sem hlutadeigandi maður hefur sterkust tengsl við;

b. skal litið svo á að með tilvísun til upphafs-ríkisins eða þess ríkis, sem beiðni er beint til, sé, eftir því sem við á, átt við þann landshluta þar sem ákvörðunin var tekin eða þann landshluta þar sem óskað er eftir viðurkenningu eða fullnustu á ákvörðuninni eða að forsjá verði endurheimt.

2. Ákvæði a-liðar 1. mgr. þessarar greinar gilda einnig, að breyttu breytanda, gagnvart ríkjum sem hafa í forsjármálum tvö eða fleiri réttarkerfi með persónubundið gildissvið.

27. gr.

1. Ríki getur, við undirritun eða afhendingu skjals þess um fullgildingu, staðfestingu, samþykki eða aðild, lýst því yfir að það notfæri sér einn eða fleiri þeirra fyrirvara sem fjallað er um í 3. mgr. 6. gr., 17. gr. og 18. gr. samningsins. Aðra fyrirvara má ekki gera.

2. Samningsríki, sem gert hefur fyrirvara skv. 1. mgr., getur afturkallað hann að öllu leyti eða að hluta með tilkynningu til aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðsins. Afturköllunin öðlast gildi á þeim degi er aðalframkvæmdastjórinn tekur við slíkri tilkynningu.

28. gr.

Aðalframkvæmdastjóri Evrópuráðsins skal í lok þriðja árs frá þeim degi er samningur þessi öðlast gildi, og hvenær sem er síðar að eigin frumkvæði, bjóða fulltrúum þeirra móttökustjórnvalda, sem samningsríkin hafa tilnefnt, til fundar til að kanna og greiða fyrir framkvæmd samningsins. Þau aðildarríki Evrópuráðsins, sem ekki eru aðilar að samningnum, geta átt áheyrnarfulltrúa. Gera skal skýrslu um störf hvers fundar og senda ráðherranefnd Evrópuráðsins til upplýsingar.

Article 26

1. In relation to a State which has in matters of custody two or more systems of law of territorial application:

a. reference to the law of a person's habitual residence or to the law of a person's nationality shall be construed as referring to the system of law determined by the rules in force in that State or, if there are no such rules, to the system of law with which the person concerned is most closely connected;

b. reference to the State of origin or to the State addressed shall be construed as referring, as the case may be, to the territorial unit where the decision was given or to the territorial unit where recognition or enforcement of the decision or restoration of custody is requested.

2. Paragraph 1.a of this Article also applies *mutatis mutandis* to States which have in matters of custody two or more systems of law of personal application.

Article 27

1. Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, declare that it avails itself of one or more of the reservations provided for in paragraph 3 of Article 6, Article 17 and Article 18 of this Convention. No other reservation may be made.

2. Any Contracting State which has made a reservation under the preceding paragraph may wholly or partly withdraw it by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall take effect on the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 28

At the end of the third year following the date of the entry into force of this Convention and, on his own initiative, at any time after this date, the Secretary General of the Council of Europe shall invite the representatives of the central authorities appointed by the Contracting States to meet in order to study and to facilitate the functioning of the Convention. Any member State of the Council of Europe not being a party to the Convention may be represented by an observer. A report shall be prepared on the work of each of these meetings and forwarded to the Committee of Ministers of the Council of Europe for information.

29. gr.

1. Aðili getur hvenær sem er sagt samningi þessum upp með tilkynningu til aðalframkvæmdastjóra Evrópuráðsins.

2. Slík uppsögn öðlast gildi fyrsta dag þess mánaðar sem hefst eftir að liðnir eru sex mánuðir frá þeim degi er aðalframkvæmdastjórinn tók við tilkynningunni.

30. gr.

Aðalframkvæmdastjóri Evrópuráðsins skal tilkynna aðildarríkjum ráðsins og hverju því ríki, sem gerst hefur aðili að samningi þessum, um:

- a. sérhverja undirritun;
- b. afhendingu sérhvers skjals um fullgildingu, staðfestingu, samþykki eða aðild;
- c. sérhvern gildistökudag samningsins skv. 22., 23., 24. og 25. gr.;

d. sérhverja aðra aðgerð, tilkynningu eða orðsendingu sem varðar samninginn.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir fulltrúar, sem til þess hafa fullt umboð, undirritað samning þennan.

Gjört í Lúxemborg 20. maí 198 á ensku og frönsku, í einu eintaki sem varðveitt skal í skjalasafni Evrópuráðsins og eru báðir textar jafngildir. Aðalframkvæmdastjóri Evrópuráðsins skal senda staðfest endurrit til hvers aðildarríkis Evrópuráðsins og til hvers ríkis sem boðin er aðild að samningnum.

Article 29

1. Any Party may at any time denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2. Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of six months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 30

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council and any State which has acceded to this Convention, of:

- a. any signature;
- b. the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c. any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 22, 23, 24 and 25;
- d. any other act, notification or communication relating to this Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Luxembourg, the 20th day of May 1980, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe and to any State invited to accede to this Convention.

Fylgiskjal 2.**Fyrirvarar.**

1. Samkvæmt heimild í 3. mgr. 6. gr., sbr. 1. mgr. 27. gr. samningsins, gerir Ísland fyrirvara við ákvæði b-liðar 1. mgr. 6. gr. hans um að móttökustjórnvald þess ríkis, sem beiðni er beint til, skuli samþykkja að tilkynningar séu á frönsku eða að þýðing á frönsku fylgi.

2. Samkvæmt heimild í 1. mgr. 17. gr., sbr. 1. mgr. 27. gr. samningsins, gerir Ísland fyrirvara þess efnis að í tilvikum, sem 8. og 9. gr. eða önnur hvor þeirra greina taka til, megi synja um viðurkenningu og fullnustu ákvarðana varðandi forsjá af þeim ástæðum sem greinir í 10. gr. samningsins.

Reservations

1. In accordance with Article 27, paragraph 1, and Article 6, paragraph 3, of the Convention, Iceland excludes the provisions of Article 6, paragraph 1.b, insofar as they provide that the central authority of the State addressed shall accept communications made in French or accompanied by a translation into French.

2. In accordance with Article 27, paragraph 1, and Article 17, paragraph 1, of the Convention, Iceland makes a reservation that, in cases covered by Articles 8 and 9 or either of these Articles, recognition and enforcement of decisions relating to custody may be refused on the grounds provided under Article 10 of the Convention.